

ΟΝΕΙΡΟ Κ' ΕΥΧΗ

ΑΡΑΜΟΝΗ πρωτομαγιάς: Εύ-
ρίσκομαι πάλιν ἐπάνω εἰς τὴν
Ἀκρόπολιν, εἰς τὸ ἄκρον
τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτερου Νίκης,
ἀκριβῶς εἰς τὸ ἴδιο μέρος,
ποῦ πρὸ ἑπτὰ ἐτῶν καθη-
μένη καὶ ἀκολουθοῦσα τὴν
σιγανὴ πορεία τοῦ ἡλίου ποῦ
ἔδουε μέσ' ἀπὸ σύννεφα ἀπο-
θεωτικά, ἐμελαγχολοῦσα γιὰ
τὴν πεζότητα μετὰ τὴν ὁποίαν

ἐορτοῦσαν οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πλέον ποιητικὴν ἐορτήν,
καί με προσηλωμένο το βλέμμα εἰς τὰς δεσφίδας τῶν
ἀκτίνων αἱ ὁποῖαι διέσχιζαν τὰ πορφυρόχρυσά σύν-
νεφα καὶ ἐπιπταν εἰς διαφόρους δευθύνσεις. σὰν
σχῆμα Ἀγίου πνεύματος, ὠπτασιάσθηκα ἐορτάς λαμ-
πρὸς ὑπαυρίους, καὶ εἶδα παρελάσεις νέων με ἑλλη-
νικά ἐνδύματα, με ὥραια σώματα, καὶ με τὴν χαρὰ
στὰ πρόσωπά των, καὶ ἔδλεπα, ἔδλεπα, ἔδλεπα, ἕως
ὅτου ὁ ἥλιος ἔδυσε, καὶ ἡ φαντασμαγορία ἐσχάθη.

Καὶ ἐνῶ ἀργά, ἀργά κατέβαινα τὸν ὥραιον ἐλι-
κοειδῆ δρόμο, μία εὐχὴ θερμὴ, με ἔντασι, βγῆκε ἀπὸ
τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου: νὰ ἔλθῃ ἡμέρα ποῦ ἡ ὀπτα-
σία αὐτὴ νὰ πραγματοποιηθῇ. Ἄν καὶ βουδῇ αὐτὴ ἡ
εὐχὴ, ἀντήχησε τόσο δυνατὰ μέσα εἰς τὸ ὥραιον πε-
ριβάλλον, ποῦ ἔλη ἡ φύσις μου ἐφάνη ὅτι ἐρρίγησε
ἀπὸ χορὰ, γιὰτὶ τόσα τώρα χρόνια νοσταλγεῖ νὰ περι-
βάλῃ αὐτοῦ τοῦ εἰδους ἐορτάς, ὄνειρευτὰ θεάματα...

Καὶ μὲ ἐφάνη πῶς ἡ φωνὴ τῆς ψυχῆς μου συνω-
δεύετο με μίαν ἄλλην φωνὴν δυνατὴ: τῆς φύσεως: καὶ
ὅτι καὶ αἱ δύο μαζί, ἀνέδαινον ὑψηλὰ ὑψηλά...

Ποῦ ἐφθασαν; ποῖος τὰς ἤκουσε; δὲν ἤξεύρω.
Ὑπάρχει ἄραγε κανεὶς ποῦ εἰσακούει ἀγνές ἄυλες
εὐχές;...

Σὲ λίγο καιρὸ ἐφυγα, καὶ γύρισα μετὰ ἔξη χρόνια:
καὶ πρὶν ἔλθῃ ὁ Μάιος, ὁ Ἀπρίλιος ἐπρόλαβε νὰ
μοῦ χαρίσῃ μία ἀληθινὴ αὐτὴ τῇ φορὰ ἐορτῇ, μέσα
στὸ Στάδιο.

Κι' ἐσκίρτησεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀγαλλίας, καὶ
ὅσες πτυχὲς ἐπτύχων τὰ δάκτυλά μου ἐπάνω σὲ
τόσα κορμιά, τόσες εὐχὲς ἀναρίθμητες ἔκαμα γιὰ τὴν
ὥραιολατρεία, καὶ γιὰ νὰ ἀγαπηθῇ τὸ ἀρχαῖον ἔν-
δυμα, ποῦ τόσο πολὺ μεγάλη χρειάζεται νὰ ἔχη κα-
νεὶς αἰσθητικὴ μόρφωσι, γιὰ νὰ αἰσθανθῇ τὴν ὥραιό-
τητά του, καὶ νὰ εἰμπορῇ νὰ τὸ φορῇ.

Δὲν ὀνειρεύομαι ὅτι θὰ γίνῃ ποτὲ τὸ κοινὸν κα-
θημερινὸν φόρεμα. Ὁ φύσις μας, τὴν ὁποίαν ὁ νεώ-
τερος πολιτισμὸς ἐξενεύρισε, ἔκαμε ἀπῆκορον, ἡ φύ-
σις μας ἡ ὁποία διψᾷ γιὰ νεωτερισμούς, δὲν εἶναι ἐυ-
νατόν νὰ τὸ ἐπιτρέψῃ. Πρέπει ὅμως νὰ γίνῃ **τὸ ἐπί-
σημον ἐθνικὸν ἔνδυμα**: Ὡ, αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ.

Ὑπάρχει ἄραγε κανεὶς ποῦ εἰσακούει ἀγνές, ἄυλες,
ὥραιες εὐχές;.....

Γιὰτὶ ὅχι; — Ἡ βασιλίςσά μας εἶναι ὥραιολάτριά.

30 Ἀπριλίου 1914

ΜΟΙΡΑΙΑ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΠΟΙΟΣ τώρα διαβαίνει
τὰ ἄγρια καὶ ἀπόκη-
μα βουνὰ τῆς Ἠπει-
ρου, ἀπ' ἐκείνους ποῦ
τὰ εἶχαν διαβῆ καὶ πρὶν
ἀπὸ τὸν τελευταῖο Ἑλ-
ληνο-Τουρκικὸ πόλεμο,
βλέπει, με μιὰ πικρὴ
λύπη, μιὰ γύμνια, μιὰ

ἐρήμωσι βλέπει πῶς τοὺς λείπουν τὰ φουντωτὰ
καὶ ὀλοπράσινα στολίδια τους, τὰ παλῆα καμα-
ρωτὰ πουρνάρια τους, ποῦ ἔκοβαν ἀκατάπανστα
στὸν πόλεμο τὰ ἡρωϊκά μας παλληκάρια καὶ ἀνα-
βαν μ' αὐτὰ φωτιές, γιὰ νὰ ζωντανέψουν ἀπὸ
τοὺς κρύους πάγους αὐτῶν τῶν βουνῶν — σω-
στῶν ἀετοφωλῶν, ποῦ δὲν εἶχαν ποτὲ πατήσει
ἀνθρώπινα πόδια —, γιὰ νὰ ψήσουν τὸ φαγί-
τους, γιὰ νὰ στεγνώσουν τὴν μουσκεμένην, ἀπὸ
τὴν βροχὴ καὶ τὸ χιόνι, στολὴ τους, γιὰ νὰ πα-
λαΐψουν με τὰ ἄγρια στοιχεῖα τῆς φύσεως, καὶ
ν' ἀνάψουν φωτιὰ στὸ ἀδάμαστο τότε Μπιζάνι
καὶ στὰ ἄλλα ξακουστὰ καὶ τρανταχτὰ φρούρια
τοῦ Ἑσσὰ πασσά!

Καυμένα πουρνάρια τῆς Ἠπείρου!... Καή-
κατε καὶ σεῖς μαζὺ με τόσες σφαῖρες καὶ ὀβίδες,
ποῦ καήκανε γιὰ τὰ ἱερὰ χρώματα τοῦ Τζαβέλλα,
τοῦ Μπίταρη καὶ τῶν ἄλλων λεοντοκάρδων ἀγιο-
νιστῶν τοῦ 21, ποῦ ἐδόξασαν τὸ Ἠπειρώτικο ὄνο-
μα, πολεμῶντας στὸ πλευρὸ σας κι' ἀπὸ κάτω ἀπὸ
τὸν ἴσκιό σας!... Καταστραφήκατε καὶ σεῖς, ὅπως
καταστραφήκανε τόσες οἰκογένειες, γιὰ τὴν δόξα τῆς
μεγάλης Πατρίδας μας! — Ἐθυσιάσθητε καὶ σεῖς,
ὅπως ἐθυσιάσθησαν τόσες ἀγαπημένες ψυχές, γιὰ
τὴν τιμὴ τῆς Ἑλλάδος μας!

Σὰς ἔκλαψαν ἡ ὥμορφες Νεραΐδες τῆς Ἠ-
πείρου, ἡ κάτασπρες καὶ ροδοκόκκινες χωρια-
τοπούλες τῆς, ποῦ με τὰ φύλλα καὶ τὰ βελανί-
δια σας ταῖζανε ἄλλοτε τὰ κοπάδια τους.

Προσεφέρατε καὶ σεῖς εἰς τὴν ἱερὰ καὶ δοξα-
σμένη Πατρίδα ὅ,τι σπουδαιότερο εἶχατε, τὴν
ζωὴ σας. Καήκατε καὶ χάσατε τὴν ζωὴ σας, γιὰ
νὰ δώσετε ζωὴ καὶ ζεστασιὰ στὰ ἀνδρεία παλλη-
κάρια μας.

Ἀλησμόνητα πουρνάρια τῆς Ἠπείρου! Ἐπάνω
στὴ δοξασμένη στάκτη σας, ἐπάνω στὸ αἷματω-
μένο καὶ τιμημένο χῶμά σας ἀπὸ ἡρωϊκά κορ-
μιά, ἀρχίνησαν νὰ φυτρώνουν τὰ νέα ἀδελφια-
σας, γιὰ νὰ σκιάσουν τῆς λεβέντισσας βοσκοπού-
λες ποῦ ἔκλαψαν τὸν θάνατό σας καὶ νὰ θυσια-
στοῦν κι' αὐτὰ ἀργότερα γιὰ νέες νίκες, γιὰ νέες
δόξες!

Δ. Ν. ΖΟΡΜΠΑΣ

* * * * *

